

Dr Tomislav Terzin
POREKLO ČOVEKA

2024.

POREKLO ČOVĚKA

Dr Tomislav Terzin

Ovu knjigu posvećujem mom pokojnom profesoru evolucije,
prof. dr Nikoli Tuciću, najplemenitijem, najtolerantnijem i najboljem evolucionisti
koga sam imao čast da upoznam i od koga sam mnogo naučio. Čoveku koji mi je
dozvolio da kao student, na času evolucije, održim seminar o kreacionizmu.

Bez slobodnog i javnog suprotstavljanja različitih pogleda, nauka nije
ništa više od dogme. Profesor Tucić je bio naučnik
u najpozitivnijem smislu te reči.

SADRŽAJ

UMESTO PREDGOVORA.....	7
UVOD	9
1. poglavlje	
DA LI ČOVEK OBJEKTIVNO PRIPADA ŽIVOTINJSKOM CARSTVU?	11
2. poglavlje	
MNOGE TEORIJE O POREKLU ČOVEKA	41
3. poglavlje	
TRI DAME, LAŽI I VIDEO TRAKA – ULOGA MEDIJA U PRIČI O POREKLU	63
4. poglavlje	
POTRAGA ZA FOSILNIM PRECIMA I DRUGE MAJMJUNARIJE.....	91
5. poglavlje	
O NEANDERTALCIMA I DRUGIM IZUMRLIM LJUDIMA	105
6. poglavlje	
POREKLO GOVORA I SVESTI.....	119
7. poglavlje	
IZGUBLJENI IDENTITET ČOVEKA I POTRAGA ZA PRARODITELJIMA	138
UMESTO POGOVORA.....	164

UMESTO PREDGOVORA

Ova knjiga, kao i naredne dve koje su planirane u trilogiji o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti čoveka, bazirana je na nizu javnih predavanja koja sam na ovu temu održao tokom poslednjih nekoliko godina. Pošto je osnova teksta koji je pred vama preneti sa video-zapisa mojih prezentacija, stil i jezik ove knjige je neposredniji od uobičajenog. Iako sam tekst naknadno razradio, neke delove proširio, a neke izbacio i dodao reference, sama stilska forma neizbežno odslikava činjenicu da je knjiga bazirana na živom govoru. Molim čitaoce da imaju to u vidu kada pristupe čitanju. To ne mora nužno biti slabost ovog štiva, već naprotiv, može doprineti životnosti i interaktivnosti teksta. Često se u knjizi obraćam upravo vama.

UVOD

Budući svesno i inteligentno biće, čovek je otkada postoji, postavljao sebi pitanje o vlastitom poreklu i pokušavao da pronađe zadovoljavajući odgovor na njega. Rezultat tog napora je čitav niz mitologija, religija, filozofskih pravaca i u novije vreme, naučnih hipoteza i teorija. Samo postojanje tako velike palete potencijalnih odgovora na jedno te isto pitanje našeg porekla, odgovora koji su, kada se uporede, ponekad i dijametralno suprotni, svedoči da smo kao vrsta još uvek u procesu traganja. Obim ove knjige ne dozvoljava, niti nam je ovde cilj, da damo kompletan pregled svih mogućih odgovora. Umesto toga, danas ćemo se kritički baviti dominantnim i agresivnim evolucionističkim ili „naučnim“ pogledom na pitanje našeg porekla i pokušati da sagledamo dubinu njegove pogrešnosti i razloge njegove agresivnosti, u nadi da će nas to razumevanje zapravo usmeriti ka zaista najverovatnijem odgovoru na pitanje porekla čoveka. Kroz ovu knjigu ćemo upoređivati i odmeravati validnost argumenata ateističkog evolucionizma, naspram argumenata biblijskog kreacionizma. To su dva dijametralno suprotna koncepta, pri čemu ateizam ispoljava izrazit animozitet prema biblijskom učenju koje je hiljadama godina bilo okosnica Zapadne civilizacije. Čovek može da razume kuda ide, i da donese dobre odluke na tom putu, kao vrsta i kao pojedinac, samo ako zna odakle dolazi.

1. poglavlje

DA LI ČOVEK OBJEKTIVNO PRIPADA ŽIVOTINJSKOM CARSTVU?

Smatram da je odgovor na ovo pitanje suštinski važna polazna tačka u našem traganju. Živimo u svetu u kome nas obrazovni sistem i materijalistička nauka uče da smo nastali od životinja. Često ćemo zapaziti, recimo u naučno-popularnim emisijama i filmovima, da se koristi izraz: „mi i druge životinje“ ili „čovjek i druge životinje“. Ne znam da li ste primetili tu frazu? Pošto se veoma često ponavlja, ona ulazi ljudima u uho i na taj način nas programiraju da počnemo verovati da smo deo životinjskog carstva.

Ovo poglavlje govori o različitim naučnim činjenicama koje zapravo ukazuju na jednu potpuno drugačiju stvarnost, a to je da čovek ne pripada životinjskom svetu. Mi jesmo slični životinjama, ali su razlike tolike da se jasno razlikujemo od njih. Ako otvorimo Bibliju, bez obzira verovali u nju ili ne, možemo saznati biblijski stav o ljudskom poreklu i videti da je Bog napravio jasnu razliku između čoveka i drugih stvorenja i po načinu kako nas je stvarao i po obličju koje nam je dodelio. Kopnene životinje jesu stvarane šestog dana kao i čovek – znači, slični smo – međutim, čovek je stvoren na jedan poseban način. Biblija kaže da je Bog samo izgovorio, zapovedio i da su živa bića došla u postojanje (1. Mojsijeva 1,24.25), to je taj božanski Logos, božanska reč koja ima moć stvaranja. Ali kada je stvarao čoveka na kraju, Bog je to učinio na drugačiji način. Oblikovao ga je od gline i lično u njega udahnuo životni duh (1. Mojsijeva 2,7), dakle, direktno je mnogo više uložio sebe u stvaranje čoveka. Sem toga, i što je još značajnije, Biblija kaže da je Bog oblikovao čoveka po svom obličju (1. Mojsijeva 1,26.27). Prema tome, Biblija tvrdi da je čovek stvoren po božanskom obličju, a današnja nauka govori da smo mi visoko evoluirane životinje, da smo po obličju životinja. Tako napad na čoveka kao biće koje je Bog stvorio nije samo napad na čoveka, nego je isto tako napad i na našeg Stvoritelja. Svaki put kada atestička nauka govori o ljudima i drugim životinjama, to je direktan napad i na Boga Stvoritelja.

Biblijska tvrdnja da je čovek stvoren putem inteligentnog dizajna može naučno da se testira na indirektan način. Ne možemo da posmatramo stvaranje prvog čoveka, isto kao što ne možemo direktno da posmatramo ni evoluciju prvog čoveka. Ono što možemo je da objektivno razmotrimo koji argumenti imaju jaču snagu i daju koherentniju teoriju o našem poreklu. Argumenti evolucije ili argumenti dizajna?

Svako poglavlje ove knjige može da stoji za sebe, kao jedan teg na vagi odmeravanja istine o našem poreklu, ali je najbolje sagledati celinu i proći redom kroz sva poglavlja. Ova knjiga počinje sa pitanjem da li je čovek deo životinjskog sveta i mada će ovo poglavlje već ponuditi prilično jasan odgovor, punina odgovora na to pitanje izranja kumulativno iz svih poglavlja. Ako je nečija filozofija, nečije životno opredeljenje da veruje u ateizam i u materijalizam, to jeste sloboda koju je Bog dao i svako ima pravo da veruje u šta želi. Ali naša ubeđenja neizostavno donose plodove i posledice. Takva osoba ne može da ispuni fundamentalnu unutrašnju potrebu čoveka za dubljim smislom, prosto zato što ateizam i materijalizam nemaju ni teorijsku ni praktičnu snagu da čoveku ponude dublji smisao postojanja. Zbog toga danas ima toliko problema, agresivnosti, depresije, straha i nerazumevanja među ljudima. Većina se odaje lakim drogama, antidepressivima, alkoholu itd. zato što čovek kao biće ima potrebu za jednim dubljim smislom koji mu teorija evolucije ne pruža. Zbog toga je od egzistencijalne važnosti da se svako upozna sa činjenicama koje ukazuju da čovek i te kako ima smisao, da svaka individua i te kako ima vrednost jer smo proizvod stvaranja, i ne samo da smo proizvod stvaranja nego je taj hrišćanski Bog zapravo umro za čoveka iz ljubavi, za svakoga od nas, da bi nam dao šansu za večni život. Tako su evolucionizam i biblijsko hrišćanstvo dva potpuno suprotna koncepta, a tema o poreklu čoveka je izuzetno značajna.

Ovde je radi razumevanja potrebno definisati biblijsko hrišćanstvo. Pod tim pojmom smatram verovanje pojedinca ili bilo koje hrišćanske denominacije u doslovnost i istinitost biblijskog izveštaja. Takođe, biblijsko hrišćanstvo podrazumeva život vere baziran na biblijskim načelima a ne na dugovekovnoj hrišćanskoj tradiciji koja je usled uticaja različitih nebiblijskih učenja često u doktrinalnom i logičkom sukobu sa Biblijom. Teorija evolucije upravo može poslužiti kao ilustracija gore pomenute razlike između biblijskog i tradicionalnog hrišćanstva. Biblija je doslovno od svog prvog stiha sasvim jasna u vezi sa stvaranjem i Stvoriteljem. U tradicionalnom hrišćanstvu je, nažalost, priznata evolucija, počevši od pape Pija XII koji je u svojoj enciklici *Humani Generis*

(1950) u tački 36 izjavio da crkva dozvoljava bavljenje evolucijom i razmatranje porekla materijalne komponente čoveka evolucijom. Drugim rečima, po njemu ne postoji sukob između učenja evolucionizma i hrišćanstva. Doduše, ogradio se u pogledu porekla ljudske duše koju je Bog stvorio. Takođe se ogradio i od poligenizma, sada napuštenog ali početkom dvadesetog veka popularnog učenja, po kome različite ljudske „rase“ vode različito poreklo. Kasnije je papa Jovan Pavle II u svom obraćanju Pontifikalnoj akademiji nauka u oktobru 1996. godine još jasnije potvrdio prihvatanje evolucionističke teorije. Nakon njega je i papa Franja na sastanku Pontifikalne akademije nauka 2014. izjavio da su teorija velikog praska i evolucija stvarni (Ghose, 2014).

Iz ličnih kontakata mogu reći da su mnogi katolički vernici i pojedini sveštenici ogorčeni zbog ovakvog nebiblijskog stava Vatikana. U protestantizmu, koji je veoma širok pojam zbog mnogih denominacija, većinom se ide za primerom koji daje Vatikan, ali postoji manji broj protestantskih crkava, kao na primer Baptistička i Adventistička crkva sedmog dana, koje se drže biblijskog učenja o stvaranju i ne prihvataju evolucionističku dogmu (Martin, 2010). U pravoslavlju postoji struja koja veruje u teoriju evolucije, kao recimo Grčka pravoslavna crkva u Sjedinjenim Državama (Martin, 2010). Uticaj evolucionizma je prisutan u pravoslavlju, naročito u visokoškolskim ustanovama (Bogoslovije), ali mnogi pravoslavni hrišćani ne prihvataju učenje evolucionizma.

Dao sam jedan prokreacionistički intervju za časopis *Blic* (Živanović Popović, 2017) zbog koga su neki ljudi koji predaju na Bogosloviji u Beogradu ustali u odbranu teorije evolucije (vidi kraj članka u *Blicu*). Pravoslavna crkva je s razlogom ogorčena zbog raskola koji teorija evolucije unosi među verništvo. Zbog čega evolucionizam razjedinjuje hrišćane kako između denominacija tako i unutar denominacija? Odgovor je jednostavan. Ljudi su zbunjeni. Crkva je zbunjena ogromnom količinom evolucionističke literature i medijskim uticajem koji evolucionizam ima širom sveta. Laik za biološke nauke, bio on običan vernik, teolog ili visoko rangirani sveštenik, svojom zdravom logikom smatra da evolucionistički naučnici znaju šta govore, kada tvrde da smo nastali od životinja. Ako 68 nacionalnih akademija nauka u svojoj zajedničkoj izjavi o prihvatanju evolucionističkog učenja govori naučnu istinu (vidi IAP 2006), onda nekako moramo da pomirimo naše hrišćanstvo, našu veru, sa tim konceptom. Zbog toga su mnogi hrišćani, u nameri da pomire svoju veru sa evolucionističkom naukom, prihvatili teističku evoluciju, izraženu u papskim tekstovima i izjavama koje smo prethodno spomenuli.

Problem je, međutim, u tome što je trebalo ostati veran božanskoj objavi datoј čovečanstvu kroz Bibliju, jer evolucionističko učenje kako generalno tako i o pitanju porekla naše vrste, kao što ćemo u nastavku videti, najvećim delom nije tačno. Broj glasova ne može laž pretvoriti u istinu, taman i da akademije svih država potpišu evolucionističku peticiju. Naučne istine se ne brane peticijama nego naučnim dokazima. Niko nije pokrenuo peticiju za prihvatanje elektriciteta. Biblija jasno govori da je Bog stvorio čoveka i potrebno je samo da dovoljan broj naučnika skupi hrabrost da to potvrdi time što će, kao na primer ova knjiga, izneti činjenice. Sveštenstvo nema obrazovanje u prirodnim naukama i logično veruje „struci“. Veoma je bitno, naročito za hrišćane, da shvate da postoji mnogo naučnih činjenica koje potvrđuju Bibliju i stvaranje. Nema potrebe da se pravi kompromis sa teorijom evolucije. Teorija evolucije je uljez u prirodnim naukama, ali ja ne bih da dajem zaključke pre nego što iznesemo sve činjenice.

Kao ilustraciju cele knjige izabrao sam sliku na kojoj hranim jednog majmuna koji sedi na mom ramenu. To je turistička atrakcija, naravno, ali ako je teorija evolucije u pravu, onda je to moj rođak. Prema tome, mi smo doslovno rođaci po genetičkom poreklu. Ako evolucionizam nije u pravu, onda je to samo jedna po svojoj vrsti stvorena životinja o kojoj se Adamov potomak brine, kao što je Bog i rekao da treba da se brinemo o živim bićima (1. Mojsijeva 1,28). To su dva potpuno suprotna koncepta, a samo jedan može biti istinit. Ne mogu postojati paralelno dve istine u jednom Univerzumu.

U principu, osnovno pitanje koje se ovde postavlja glasi: Da li se dogodila evolucija ili se dogodilo stvaranje? Tom pitanju možemo prići iz najrazličitijih uglova ali ćemo u ovoj knjizi na njega odgovoriti sa stanovišta nastanka čoveka. Dilemu o evoluciji ili stvaranju čoveka možemo ilustrovati dvema slikama, čuvenom Mikelandelovom freskom iz Sistinske kapele, koja prikazuje stvaranje Adama (uzgred budi rečeno, biblijski je to netačan prikaz jer Bog nije udahnuo u Adama život dodiranjem prsta nego udahnjivanjem životnog duha u nosnice), a sa druge strane, muzejskom postavkom skeleta gorile i čoveka, koja dodirivanjem prstiju pravi nedvosmisleno aluziju na Mikelandelovo delo, naravno sa evolucionističkog stanovišta.

Skoro svi prirodnjački muzeji u svetu podržavaju teoriju evolucije kao deo globalnog antiobrazovnog sistema. Jedino ako imate privatni muzej, uz ogromni napor i rvanje sa birokratijom i državom u ponekoj zemlji, na primer SAD, možete organizovati javnu postavku koja iznosi argumente u prilog stvaranja. Na decu se još dok su mala u velikoj meri utiče tako što im se pokazuju lutke

naših „predaka“ australopitekusa i svih ostalih majmunolikih ljudi, i tako im se u sećanje usađuje misao da smo nastali od majmuna. Na slici skelet gorile dodiruje skelet čoveka sa ciljem da uvidite koliko su skeleti slični. Pri tome ni sami evolucionisti ne veruju da smo nastali od gorile nego da imamo zajedničkog pretka. Cilj opravdava sredstva.

Da, mi jesmo slični životinjama, to niko ne osporava, ali sličnost nije dokaz zajedničkog porekla. Ako uporedite Ford i neki drugi automobil, na primer Krajsler, zapazite da je možda ovaj drugi malo elegantniji i skuplji, ali oba imaju četiri točka, vrata, farove, volan,... vrlo su slični, kako spolja tako i iznutra. Da li imaju zajedničkog pretka – nemaju. Odvojeno su napravljeni. Sličnost ne može da bude dokaz o poreklu. Vi morate da pratite poreklo kroz vreme da biste imali dokaz o zajedničkom poreklu. Ovde imamo primer, jedan od mnogobrojnih koje bih mogao navesti, da se generalna javnost, naročito deca u školskom sistemu, na suptilan, pre bih rekao perfidan način, izlažu jednostranoj evolucionističkoj dogmi o poreklu čoveka, a da pritom nemaju šansu da čuju ili vide bilo kakav argument protiv te dogme.

Teorija evolucije je zapravo ideologija, filozofija, rekao bih i ateistička religija, koja nema mnogo dodirnih tačaka sa naukom, naučnom metodologijom posmatranja i eksperimenta i naučnim činjenicama, nego direktno pravi ideološke reference nasuprot Bibliji. Dakle, evolucionizam nije naučna teorija nego ideološka pobuna protiv Boga. Na hiljade ovakvih muzejskih postavki, dizajniranih uz uvid profesionalnih psihologa da bi imale maksimalni uticaj na um posmatrača (Jee i Anggoro, 2021), stoji u muzejima poput psiholoških zamki, i deca se uče na tome.

Biblijski stihovi koje smo naveli na početku ovog poglavlja sadrže tvrdnje koje mogu naučno da se provere. Prva od njih je da imamo inteligentnog Dizajnera. Čovek je stvoren od strane inteligencije, a ne prirodnim procesima. Druga tvrdnja data u Bibliji odnosi se na funkciju čoveka. Čovekova funkcija na ovoj zemlji je da vlada i da se brine o svemu što je ispod njega po složenosti, jer živa bića ispod čoveka ne podležu moralnom zakonu. Čovek podleže moralnom zakonu i po tome smo slični svom Stvoritelju. Problem je što je kroz istoriju greha i odvojenost od Boga, čovek zloupotrebio ovaj zadatak i primenio ga na druge ljude smatrajući ih „manje“ ljudima kroz kolonijalizam, rasizam, imperijalizam, fašizam, pa i evolucionizam. Svi ovi *izmi* su devijacija ljudske potrebe da bude gospodar svega stvorenog. Majmuni ovakav zadatak nisu dobili od svog Stvoritelja, tako da je „Planeta majmuna“ nemogući scenario baziran na pogrešnim

premisama evolucionizma. Na početku Postanja ili Prve knjige Mojsijeve, Biblija tvrdi da je Bog po svom obličju stvorio čoveka, dakle ne po obličju majmuna, nego po obličju samog sebe.

Naravno, ono što na samom početku zaboravljamo je da smo u međuvremenu prošli kroz šest hiljada godina greha, i da je čovek mnogo nazadovao po svojim sposobnostima – i fizičkim i mentalnim – i dužini života. U trenutku pada u greh, čovek je izgubio svetlost u koju je bio obučen. Ljudi (Adam i Eva) bili su svetlosna bića kao što su anđeli i budući stvoreni po liku Božjem, verovatno su po slavi izgledali slično Božjem Sinu na Gori preobraženja na kojoj se Isus prikazao svojim učenicima u svojoj pravoj božanskoj prirodi svetlosti (Matej 17,1–3). Kada imate jedno biće obučen u svetlost, ne postavlja se pitanje da li smo proizvod evolucije, da li smo nastali od majmuna koji je pokriven krznom. Čovek nema krzno, čovek ima голу kožu (doduše, sa nešto dlake koja je suviše retka i slaba da bi našem telu pružila bilo kakvu zaštitu u smislu u kome krzno štiti telo sisara). Kada izgubite svetlosno odelo, odjednom ste nagi, a budući da imate moralni zakon, shvatate da nešto nije u redu. Zašto mi nosimo odeću? Zašto čovek nosi odeću praktično od samog početka istorije? Čak i u tropskim predelima gde su konstantno najveće vrućine ljudi nose neke pregače, neku vrstu odeće. Ako smo nastali od majmuna, zašto ne postoje majmuni koji nose odeću ili zašto je mi nosimo ako je oni ne nose?

Prema tome, postoje velika logička neslaganja između teorije evolucije i onoga što u praksi vidimo. Hajde da jednu po jednu osobinu čoveka, po kojima se razlikujemo od životinja, analiziramo u kratkim crtama, pa svako neka done se sud za sebe. Pri tome neću mnogo govoriti o temama koje obrađuju udžbenici. Na primer, svi znamo da jesmo slični životinjama, kako na anatomskom, tako i na molekularnom nivou. Ako sekvenciramo (pročitamo) ljudsku DNK i uporedimo je sa DNK šimpanze, zapazićemo da je DNK 95% ista. Ta se činjenica potom predstavlja kao veliki dokaz u prilog teoriji evolucije.

Međutim, kada pratimo istorijat paradigme, evolucionisti su prvo tvrdili da smo genetički 98% identični šimpanzi (Marks, 2002), te su pod pritiskom rezultata smanjili na 96% (Taylor, 2009), pa je sada prihvaćena identičnost od 95% koja se stidljivo skriva tako što se u radovima posebno navode procenti za različite tipove razlika, ali se lako mogu sabrati (Suntsova i Buzdin, 2020). Molekularno poređenje većih mutacija (inercija i delecija, tj. delova koji nedostaju kod jedne ili druge vrste) duž hromozoma čoveka i šimpanze je 2005. pokazalo neočekivano veliki broj od preko 650 razlika duž svih hromozoma (Newman i

ostali, 2005). Uz to je 2010. pokazana ogromna, neočekivana razlika između Y (muškog) hromozoma čoveka i šimpanze (Hughes i ostali, 2010), potvrđujući da je Bog stvorio vrste u reproduktivnoj izolaciji (po vrstama) pre nego što ih je blagoslovio da se rađaju i množe. Naravno, ovo je moj zaključak, ne zaključak autora rada. Ako uzmemo da dalje analize neće dodatno smanjivati genetičku sličnost između čoveka i šimpanze, 5% razlike u DNK je ogromna razlika. Čovek ima preko tri milijarde slova unutar DNK u jednoj kopiji. U dve kopije nasleđene od oba roditelja, imamo skoro šest i po milijardi DNK slova. Pošto su to dve kopije jednog te istog ljudskog genetičkog zapisa, izračunajmo koliko je 5% od tri milijarde i dvesta miliona slova jedne kopije. Razlika između jedne kopije DNK čoveka i šimpanze je u 160 miliona slova! To je ogromna razlika koja predstavlja nepremostivu genetičku barijeru između nas i nama morfološki najbližeg majmuna, ali evolucionisti neće to da priznaju. U pretpostavljenih 6–8 miliona godina koje po evolucionistima razdvajaju čoveka i šimpanzu, jednostavno nije bilo vremena za akumulaciju tolikog broja razlika. Brojevi objektivno ukazuju da moramo imati različito poreklo, upravo kako tvrdi Biblija.

Pređimo sada na očiglednije argumente u našoj nameri da odgovorimo na pitanje da li mi ljudi pripadamo životinjskom carstvu? Krenimo od najjednostavnije činjenice da čovek hoda uspravno. Čovek hoda na dve noge, a životinje, uključujući i majmune, hodaju na četiri. Šimpanza može kratko da hoda na dve noge, ali skelet šimpanze i gorile nije prilagođen bipedalnemu hodu. Mnogi sisari, od pudlice do konja, mogu se dresirati da nakratko hodaju na zadnjim nogama, ali to od njih iziskuje ogroman napor i nije prirodno anatomskom sklopu, kao što se i mi možemo kretati četvoronoške ali to nije prirodno našem anatomskom sklopu. Dok većina ptica hoda na dve, kao i čovek, evolucionisti se ne trude da nas predstave kao direktne potomke ptica jer je to suviše očigledan *nonsens*. Ali ni ptice nemaju uspravan položaj tela iako hodaju, a poneka i skakuće, na dve noge. Jedine životinje koje stalno hodaju uspravno su pingvini. Ako je sličnost dokaz evolucije, zašto ne tražimo poreklo čoveka među pingvinima? Zato što sve ostale osobine ne odgovaraju. Mi nemamo perje, nemamo kljun i ne ležemo jaja. Prema tome, evolucionisti arbitrarno ignorišu osobinu koja je vrlo slična čoveku, uspravno hoda pingvin, a pri tome prihvataju majmune kao naše pretke, zato što je ukupan broj osobina majmuna sličniji čoveku. Evolucionisti prihvataju da smo nastali od majmuna, a onda ne umeju da objasne poreklo uspravnog hoda. Odakle čoveku uspravan hod?

Poslednjih godina se pojavljuju radovi koji detaljno ilustruju fundamentalnu razliku u hodu čoveka i čovekolikih majmuna (O'Neill i ostali, 2022). Uprkos impresivnim detaljima poređenja današnjih sposobnosti uspravnog hoda, naučna metodologija eksperimenta i posmatranja nemoćna je da odgovori na pitanje porekla takvog hoda. Evolucionisti onda pribegavaju hipotetičnim pričama, narativu koji treba da zvuči logično, da bi nas ubedili u neproverljivo. Priča glasi otprilike ovako, pre nekoliko miliona godina su se afričkim kontinentom (pričom o poreklu čoveka iz Afrike koja se takođe žestoko forsira od strane evolucionista bavićemo se na drugom mestu) proširile savane, dok su se mnoge šume povukle, te su se mnogi majmuni silom prilika našli na čistini. Kao da nisu mogli da se povuku tamo gde su se povukle šume, kao da su se stabla brže povlačila od životinja. Tako su bili prisiljeni da se sve više uzdižu na zadnje noge kako bi imali bolji pregled, da ih ne iznenade predatori. To je u suštini lamarkizam, slično priči da su žirafe istezale vratove da bi dosegle lišće na granama akacija. Lamarkizam je osporen od strane samih evolucionista u dvadesetom veku. Čak i osnovna skica priče krije neprijatnosti, kao kad dete počne da ispituje roditelje o Deda Mrazu i njegovoj sposobnosti da se spušta niz dimnjake i donese poklone milionima dece u roku od 24 sata. Babuni su se isto našli u savani pa nisu prohodali na dve noge. Smeta im rep? Uspravan hod čoveka upoređen sa hodom šimpanze zahteva inženjerske promene u arhitekturi karlice, kičmenog stuba, dugih kostiju nogu, skočnog zgloba, zgloba kolena i stopala (O'Neill i ostali, 2022). Mišići koji omogućavaju dugi period uspravnog držanja tela takođe moraju biti redizajnirani, zajedno sa centrom za ravnotežu u mozgu i svim centrima u mozgu i kičmenoj moždini koji upravljaju bipedalnim hodom. Sve to zahteva inženjerski um sposoban da sagleda krajnji cilj čitavog mašinskog sklopa i da ga realizuje, i ne može biti proizvod selekcije nasumičnih mutacija.

U nastavku ovog poglavlja ćemo videti da su osobine koje nas čine sličnima životinjama rasute po životinjskom carstvu. Većinu tih osobina ne nalazimo kod majmuna, kao što je recimo slučaj sa uspravnim hodom nas i pingvina. Ono što je tipično za čoveka, pronaći ćemo kod životinja koje nisu primati. Bog je napravio prirodu kao jedan mozaik u kome je sličnost između čoveka i životinjskog sveta distribuirana kroz celo životinjsko carstvo, jer je dao funkciju čoveku da se brine o tom životinjskom carstvu. Prema tome, treba da osetimo neku sličnost – pripadnost, da bismo se brinuli o životinjama, ali to ne znači da smo nastali od njih. Čovek je izopačio istinu, jer ako smo nastali evolucijom, ve-

Slika 1

ćina naših osobina treba da se nađe u jednom životinjskom pretku, a videćemo kako su te osobine raštrkane.

Napravimo nekoliko poređenja. Da krenemo od majmuna. Na slici 1 je nosati majmun (*Nasalis larvatus*) iz Jugoistočne Azije. To je jedan od retkih majmuna koji voli da pliva, dakle po tome nam je sličan. Čovek je poluakvatično biće. Mi barem jednom godišnje odemo na plažu, brčkamo se i idemo na baze-ne, a ne znam da li ste primetili da šimpanze i gorile ne vole vodu. Nekad uđu u vodu ali preko volje, baš kad moraju. Majmun nosonja, osim što je vodoljubac, ima crte lica koje više podsećaju na čoveka nego crte onih vrsta koje su zvanično po nauci bliže čoveku. Po zvaničnoj nauci, šimpanza i gorila su nam najbliži, ali ovaj majmun nosonja ima svetliju put kao belci i azijati, i možete da primetite da ima kosu. Ima jasnu kosu, koja se razlikuje od ostatka krzna, kao što imamo mi. Da li vas podseća na neke poznate svetske političare? Čovekoliki majmuni nemaju kosu nego im se krzno nastavlja sa vrata na glavu sve do temena. Postoje različite grupe majmuna, tzv. širokonosi majmuni žive u Južnoj Americi i potpuno su drugačiji od majmuna starog sveta, Afrike i Azije, po tome što

imaju rep koji može da hvata. Južnoamerički majmuni praktično imaju pet ekstremiteta, tako da i rep mogu da koriste kada se penju po drveću, dok majmuni starog sveta to ne mogu. Južnoamerički majmuni su izuzetno živopisni i pojedine vrste tamarina imaju bele brkove i bradu (slika 2), i kad ih uporedite sa nekim ljudima dugih sedih brkova, uvidate mnogo veću sličnost nego između šimpanze i čoveka. Čak i kada analiziramo samo primata, osobine koje nas čine sličnim životinjama raspoređene su po različitim vrstama primata, nije nam jedan najbliži. Među čovekolikim majmunima samo mužjak orangutana ima brkove i bradu (slika 3), a on nam genetički nije najbliži.

Postoje mnoge druge osobine po kojima se čovek izuzetno razlikuje od životinja. Nećemo više toliko govoriti o fizičkim osobinama, nego o nekim sposobnostima čoveka, a jedna od njih je da je čovek skoro jedina vrsta koja vodi organizovane ratove. Kad kažem organizovane, to znači da se čitavo društvo aktivira u svrhu borbe protiv drugog društva. Ekonomija, fabrike koje proizvode oružje, organizovana vojska itd., sve se koristi u cilju borbe protiv drugog društva. To nalazimo samo kod čoveka, i to nije bila Božja volja, to je proizvod istorije greha, ali je Bog stavio sliku palog čoveka u prirodu. Jedina životinja kod koje ćete pronaći organizovane ratove u prirodi jesu mravi (Moffett, 2011). Milionska društva mrava organizovano idu u ratove jedni protiv drugih, i ono društvo koje pobjedi često porobljava jaja i larve protivnika, unosi ih u svoj mravinjak i tu ih odgaja i koristi kao robove. Čovek nije izmislio robovlasničko društvo, u prirodi postoji slika robovlasništva. Robovlasništvo nećemo pronaći u svetu majmuna, mada je zabeleženo da neki majmuni koji žive u čoporima (patas majmuni i makaki) umeju da kidnapuju mladunce niže rangiranih majmunica ili mlade iz susednih čopora, ukoliko sami nemaju potomstvo (Nakagawa, 1995).

Međutim, mravi su nam sličniji od majmuna i po mnogo kreativnijim socijalnim dostignućima. Na slici vidimo jednu od nekoliko vrsta mrava tkalaca

Slika 2

Slika 3

(*Oecophylla sp.*) koji žive u tropima Afrike i Jugoistočne Azije (slika 4). Mravi tkalci ne žive u mravinjacima pod zemljom kao većina vrsta, nego prave kolonije na drvetu. Da bi napravili koloniju, oni povezuju listove i prave gnezdo od lišća, ali tu nastaje problem. Ne znam da li ste nekad probali da povežete dva lista. Ukoliko ih pustite, listovi će se zbog elasticiteta vratiti na mesto na kome su i bili. Prema tome, da biste povezali dva lista, vi morate dobro da promislite kako da to uradite. Ovi mravi tkalci ili tkači su nam slični po sposobnosti socijalne organizovanosti u cilju ostvarivanja građevinarskih poduhvata na velikoj skali. Poput građenja piramida. Vilicama povlače jedan list, ali pošto je mrav otprilike samo 1cm dugačak, on ne može da premosti razmak između listova koji je veći od 1cm. Pošto jedan mrav ne može da premosti tu razdaljinu, niti ima dovoljnu snagu da sam drži list, oni prave žive lance (slika 4), i u tim živim lancima hvataju jedni druge za struk. Jedni drže list vilicama i povlače ga tako da spoje dva lista. Ako ih puste, listovi će se vratiti na mesto na kome su i bili. Jednom kada primaknu listove, grupa radnika ostaje da ih čvrsto drži, dok drugi odlaze na druge zadatke (slika 5). Sada na scenu stupa prava inventivnost. Mravi tkalci koriste svoje larve držeći ih pažljivo u vilicama (i larve mrava mogu da luče svilu kao i larve mnogih drugih insekata, ne samo svilena buba). Larve luče svilu dok ih radilica nosi kao tubu lepka i u cikcak povezuje dva lista svilom kao lepkom da bi se držali

Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

zajedno. Pri tome se svi ostali mravi još uvek drže, sve dok se ne završi spajanje dva lista. I tako malo-pomalo oni naprave čitavo gnezdo na drvetu (slika 6).

Ovde se postavlja evolutivno pitanje. Mravi su među najuspešnijim organizmima na zemlji. Na svakog čoveka po najskromnijim proračunima ima barem nekoliko miliona mrava. Dakle, „evolutivno“ su oni uspešniji od čoveka. Većina tih mrava živi pod zemljom. Zašto bi i kako bi evolucija dovela do toga da mravi, koji su i ovako uspešni, odjednom pokušavaju da žive na drvetu, gde su izloženi kiši, grabljivcima, itd.? Treba da izgrade grad na drvetu, ali kako da se dogovore da naprave to gnezdo ako prethodno njihovi preci nisu imali usađeni instikt kako da to izvedu? Kako organizovati hiljade mrava da spajaju listove? Kome je sinula ta ideja? Da li imaju mozak? Nemaju mozak, imaju male ganglije. Kako je došlo do organizacije? Očigledno su programirani. Ko ih je programirao? Prirodna selekcija nije mogla da ih programira. Prirodna selekcija samo odabira ono što već postoji. Mravi tkalci su jedna od mnogih nepoznanica koju teorija evolucije putem prirodne selekcije ne može da objasni. Pa onda zamislite koji je to mrav bio tako inventivan, da li je to neki Nikola Tesla među mravima, koji je prvi došao na ideju da koriste larve kao tube lepka, jer neko je morao da bude prvi. Zamislimo evolucionistički scenario u kome su hiljadama godina preci mrava tkalaca združenim naporima povlačili li-

stove, pa ih puštali i ništa se nije dešavalo. Iznenada je jednom genijalnom mravu sinula ideja da uzme larvu i da je iskoristi da spoji listove svilom. Ali čak i da je uzeo larvu, kako bi je ubedio da proizvodi svilu? Larve proizvode svilu kada predu kokon da se ućaure tokom metamorfoze. Ove larve znaju da treba da sarađuju, znaju da treba da luče svilu i da treba da povezuju listove. Budući da ima toliko koraka koji moraju biti sprovedeni da bi se dobilo korisno gnezdo na drvetu, ovo apsolutno ne može da se objasni teorijom evolucije.

Čovek je sposoban da organizuje društvo. Okrenite se oko sebe u Beogradu, Zagrebu, Tokiju ili Čikagu, u bilo kom velikom gradu. Šta sve tu postoji?! Kakve službe i sistemi postoje, infrastruktura itd.? Pokažite mi jednu vrstu majmuna koja pravi urbane sredine, barem selo ili nešto slično. Čovek je jedini primat, takozvana životinja, koja pravi organizovane gradove. Jedina druga grupa životinja koja zida gradove su socijalni insekti, himenoptere ili opnokrilci – pčele, ose i mravi – i pravokrilci ili termiti. Da li smo nastali od mrava ili termita? Očigledno nismo jer smo fizički potpuno različiti. Postoje ptice tkalje (*Philetairus socius*), koje u Africi prave veoma kompleksna socijalna gnezda (slika 7), što bismo mogli uporediti sa kompleksnošću stambene zgrade u našoj arhitekturi, ali već smo pomenuli da nismo mogli nastati od bilo kakvih ptica, bilo da hodaju uspravno ili zidaju zgrade.

Upotreba i pravljenje oruđa sledeća je osobina u kojoj je čovek neuporediv sa životinjama. Evolucionisti kažu: „Očigledno je da smo nastali od majmuna jer oni mogu da prave oruđa, znaju da čupaju listove i ogole grančicu. Tu grančicu stavljaju u termitnjak, termiti se uhvate – brane svoju koloniju – onda izvuku grančicu i jedu kao sladoled. Kada pokupe termite sa grančice, ponovo je ubacuju u termitnjak... i vidite, i šimpanza i orangutan umeju da koriste i prave oruđa.“ Potom kažu da je to početak ljudske tehnologije. To je čovek u nastajanju.

A šta da kažemo za sve vrste ptica koje koriste oruđa? Gavrani i vrane rutinski koriste grančice kao oruđa (Sohn, 2005), a kaledonijska vrana (*Corvus moneduloides*) i havajska vrana (*Corvus hawaiiensis*) umeju čak i da prave oruđa, procesirajući grančice u kuke pre nego što ih koriste da dođu do hrane (Rutz i ostali, 2016). Mnoge ptice koriste trnove da nabadaju insekte do kojih ne mogu da dođu u rupama na drvetu, ili prave zalihu hrane nabadajući plen na trn, kao na primer svračak (*Lanius excubitor*). Sve osobine čoveka, pa tako i upotreba i obrada oruđa, potpuno su razbacane po životinjskom svetu, tako da zaista ne razumem veru evolucionista da do čoveka vodi samo jedna životinjska linija. Potrebna je velika vera da bi se verovalo da je čovek nastao od majmuna.

Razmotrimo i neke druge vrlo inventivne životinje. Kitovi su izuzetno inteligentni sisari, nisu ribe. Oni udišu vazduh, imaju pluća i taj vazduh koriste

Slika 8

Slika 9

da prave ribarske mreže. Budući da nemaju ruke kao čovek i majmuni, teško je zamisliti da kitovi mogu koristiti oruđa. Evo šta kit grbavac (*Megaptera novaeangliae*) radi. On zaroni punih pluća i onda polako iz nozdrva ispušta mehuriće vazduha, plivajući u spirali prema površini. Ti mehurići vazduha koje oslobađa prave jednu svetlucavu mrežu (slika 8). Ako ste nekad bili u društvu ronilaca, onda znate za boce sa kiseonikom i regulator koji ispušta mehuriće. Po tim mehurićima čak i sa znatne daljine možete videti gde su ronionci. Ribe se plaše svetlucavih mehurića vazduha jer se kreću, menjaju oblik i prava su nepoznanica. Kitovi koriste mrežu od mehurića vazduha da bi saterali jato riba ili račića unutar nje, onda zarone, otvore usta i isplivaju u sredini te mreže, skupljajući ribu naveliko (slika 9). Prema tome, kitovi grbavci se bave ribolovom kao što ljudi rade mrežama i ribarskim brodovima.

Slika 10